Savaitinis Laikraštis
Žvaigzdė
išeina kas Petnyčia.

Kaina metams:
Amerikoje ir Kanadoje . . 2 doi.
Lietuvoje ir kitur . . . . 4 rub.

Korespondencijas ir pinigus siunčiant adressas:
„ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

The Lithuanian Weekly
Žvaigždė
(The Star)
Published by
A. MILUKAS & CO.
Every Friday at Philada, Pa.
Yearly subscription $2.00
Advertising rates on application

All communications should be addressed:
"ŽVAIGŽDE"
3654 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Amerikos Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

Entered as second class matter March 8, 1909, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1879

„Published and distributed under permit (No.833), autorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Philadelphia, Pa. By order of the President, Will H. Hays, Postmaster General.

Nr. 46 PHILADELPHIA, PA. & NEW YORK CITY, D. 17 LAPKRIČIO (NOVEMBER), 1922 M. Metai XXII.

2 milijonai Kat. Aug. Mokykloms.

Brooklyno vyskupas J. M. T. E. Malloy paskelbė vajų, kad surinkus $2.000.000 Augštosioms Katalikų Mokykloms.

Vajus tęsis 2 savaiti – pažadėti pinigai reikia inmokėti 6 mėnesių laikotarpyje.

Pereitą nedėldienį neuėjęs ant mišių į Williamsburgo lietuvių bažnyčią (kur klebonauja kun. Petkus) išgirdau kunigus skelbiant vyskupo vardu vajų, kad surinkus 2 milijonų dolerių katalikų Augštomsioms mokykloms (kuriose mokslas būsiąs visai uždyką) išstatyti. Tos parapijos nariams nuskirta įnešti 2000 dolerių mokyklų fondan. Parapijiečiai su kunigais, girdėjau, sutarė padaryti didelius fėrus (bazarą), nes jie turi gerai įtaisytą svetainę, tad lengvai jaunuomenė surinks reikalaujamą kvotą ir turės progą pasilinksminti, be skleidimo savo pinigų žydiškų firmų krutamų paveikslų įstaigose.

* * *

Turėdamas reikalą prie Kazio Brusoko, savo seno bičiuolio, tą pat vakarą nuvykęs Maspethan, klausinėjausi, ką Maspetho lietuviai daro del augštųjų katalikų mokyklų klausimo.

Patyriau, kad Maspeth'e parapijos trustiee's (globėjai) darę susirinkimą su klebonu nutarė nedaryti fėrų, bet prašyti aukų nuo kiekvieno, kuris supranta mokslo reikalingumą ir velija gero priaugančioms mūsų kartoms. „Išleidau" — kalbėjo mano draugas — į augštesnius mokslus visus savo 5 vaikus, reikėjo mokėti šimtais kasmet. Dabar turėjom dar jauniausią leisti į augštąją mokyklą. Jo Malon. vyskupo paskelbtas sumanymas, kad visiems katalikų vaikams augštesnis mokslas būtų teikiamas be apmokėjimo (free) man labai smagi naujiena ir aš apsiėmiau $100.00 įnešti į tą fondą. Tą padaręs galėsiu ramus būti, nes ir jauniausio mano vaikelio augštesnių mokslų įgijimas užtikrintas. Dieve užmokėk šimteriopai mūsų vyskupui už tą jo sumanymą.

Mūsų parapijoje yra kelios šeimynos, ką užsimokėję sulig J. M. vyskupo plianą $100.00 galės nuo ateinančio rudens po kelis vaikus į tąs augštąsias katalikų mokyklas leisti, be jokių tolesnių apmokėjimų. Jiems daug lengviaus bus išleisti savo vaikus į žmonis.

* * *

Iš tolimesnių mano tyrinėjimų pas kitus maspetiečius patyriau, kad klebonas kun. Milukas paskelbęs, juog parapijai nuskirta įmokėti mokyklų fondan 1500.00 dolerių. Klebonas per abejas mišias Maspethe ir trečiąsias Blisvillėje kalbėjęs apie rengiamąjį neapmokamoms augštosioms mokykloms vajų ir tų mokyklų naudą ypač biednesniemsiems žmonėms.

Anot kun. Miluko New Yorko miesto lietuviai labai atsilikę nuo kitų miestų lietuvių jaunuomenės apšvietimo reikale. New Yorko lietuvių kolionija yra seniausia visoje Amerikoje, o iki šiol iš priaugančios (čia gimusios) jaunuomenės vos trys yra išėję augštesnius mokslus (advokatas Matulevičius, daktaras Paulionis ir kun. Simonaitis). Dabartinis J. M. vyskupo pasiryžimas suteikti augštąjį mokslą uždyką (be apmokėjimo padarysiąs labai naudingą įtaką į apšvietos stovį. Ir biedniausių tėvų vaikai įgysią uždyką augštųjų mokyklų mokslą, daug lengviaus galės užbaigti universitetus, seminarijas ir t. t. Pasidauginus apšviestųjų lietuvių būriui ir visų New Yorko apygardos lietuvių gyvenimo sąlygos pasigeris. Daugiaus mokytų vyrų ir moterų turėdami įgysime didesnę įtekmę savo kaimynų tarpe.

* * *

Brooklyno vyskupijoje esą apie 68.000 tūkstančiai besimokinančių katalikų vaikų, kurių iki šiol tik apie 5000 kasmet tegalėję eiti į augštesnesias mokyklas. Sulyg Brooklyno vyskupo pliana tuojaus bus pradėta statyti 3 dideles mokyklas už 2 milijonu dolerių, kuriose nuo ateinančio rudens galės mokytis visi norintieji augštesnio mokslo vaikai ir mergaitės. Visoje Brooklyno vyskupijoje katalikų dūšių esą 95.000, be 50.000 vienas milijonas. Anot J. M. vyskupo nevisi jie galės mokėti pagalvę įkurimui Augštųjų mokyklų. Daugelis bet šioje vyskupijoje esą labai turtingų katalikų, kurie galėsią nieko neatjauzdami paaukoti po 1000 dolerių. Tūkstančiai bruklinіečių katalikų lengvai gali paakoti po 500 dol., o dešimtys tūkstančių yra, kuriems 100 dolerių auka nepadarys didelio skausmo. Visiems — pavargėliams darbininkams, aukojant po vienos ar dviejų dienų uždarbį ir turtingesniemsiems šimtais paklojant tam šventam vaikų išmokymo darbui, Katalikų Augštosios Mokyklos atidarys ir biedniausiųjų darbininkų mokslą mylintiems vaikams duris į šviesiausią ateitį.

Didesniųjų angliškai kalbančių parapijų klebonų Jo Malonybė prašęs surinkti savose parapijose po 20 ir 30 tūkstančių dolerių.

* * *

Utarninko vakare sutikau ant iškelto gelžkelio stoties patį Maspeto kleboną kun. Miluką. Pasidrąsinęs ir pasisakęs savo vardą irgi kad aš giliai sąjaučiąs augštesnio mokslo praplatinimui paklausiau to praktingo klebono, kaip anam klojasi vykinimas vyskupo sumanymo jo parapijiečių tarpe.

„Labai gerai, ačiu už paguodą, labai gerai atsakė", kun. Milukas „Ir dabar aš keliauju pas N. N., kuris gyvena už 10 mylių nuo mano bažnyčios. Mano atsilankymas pas jįjį padidįs Augštųjų Mokslų fondą šimtine. Turi jis kelis vaikus, kuriuos už poros metų reiktų leisti į Augštąsias Mokyklas. Siądien vis dešimtinę gaunu, o per 6 mėnesius mokėdams po 15 dol. anas geras siuvėjas drąsiai paskui galės visą ketvertą savo vaikučių ir vieną mergaitę leisti į vyskupijos mokyklas"...

„Dieve duok Tamstai sveikatos", tariau ir apgailėdamas to klebono energingo triūso čiajau įdaviau anam penkiolika dolerių, kuriuos norėjau sunaudoti naujos drapanos nupirkimui. Kitą dešimtinę tikinuosi atiduoti trumpame laike. Būčiau galėjęs visą Liberty Boną atiduoti, bet įgraudintas savo kunigų, pasiryžau 25 dolerius išleisti per Bazarą Augštųjų Mokyklų naudai kun. Petkaus bažnytinėje svetainėje.

Geras darbas neapmokamos Augštosios Katalikų Mokyklos Brooklyne. Per jąs ir mūsų vargdienių lietuvių šimtai vaikų galės palikti inteligentais profesionalais — daktarais, advokatais, kunigais ar šiaip kokios rųšies biznieriais ar specialistais.

LIETUVOS ATSTOVYBES SKELBIMAS

Sulyg Lietuvos Respublikos Instatymų, visi užsieniuose gyvenantieji

Lietuvos išeiviai

Kad pasilikti Lietuvos piliečiais

Privalo įsiregistruoti

Atstovybėje iki gruodžio 22 d., 1922 m.

Pilnesnių informacijų prašykite nuo savo kolonijos Paskolos Stočių, Lietuviškų Instaigų, arba

LITHUANIAN LEGATION,
1925 F Street, N. W., WASHINGTON, D. C.
Lietuvos Respublikos Atstovybė.

Brooklyno vysk. Ganytojo Gromata.

Lapkr. 9, 1922 m.

GERB. KLEBONE:

Maloněkite pranešti savo parapijiečiams ateinančiame sekmadieny apie rengiamąjį mūsų vyskupijos vajų, kad įsisteigus reikalingą fondą pastatyt neapmokamoms Katalikų Augštesnėms Mokykloms.

Vajus prasidės lapkričio 12 d. ir tęsis iki pabaigai to mėnesio. Per tą laiką gerbiamiamieji kunigai ir pasauliniai, visi malonėkite vienyti savo pastangas, kad sudėjus du milijonu dolerių — butinai reikalingą sumą pinigų įsteigti trims atsakančiom augštesnėms mokykloms.

Be abejo šis pranešimas užduos nepaprastai sunkų darbą ir pareikalaus didelio pasišventimo, bet-gi aš esu persitikrinęs, kad vadovaujant šios vyskupijos veikliems kunigams, mūsų ištikimi ir duosnus žmonės supras šiojo tikslo svarbumą ir noriai prisidės prie to taip prakilnaus ir labdaringo darbo.

Mano persitikrinimą dar patvirtina tas, kad kiekvienas susipratęs katalikas atjaučia ir apkainuoja mokslą, ypač-gi brangina dorą katalikišką išauklėjimą.

Mokslas, šiandien labiaus negu kitais laikais reiškia galybę, gerą ateiti, pasisekimą. Dabar, kaip ir visada, mokslas patobulina prigimtus gabumus bei asmenišką tinkamumą doram bei naudingam gyvenimui.

Mūsų steigiamose augštesnėse katalikiškose mokyklose mokiniai gaus mokslą paremtą ant viešų mokyklų kurso pilnai užtvirtinto New Yorko valstijoje. Jie turės geriausius mokytojus ir visi mokslo įtaisymai bus sulig geriausio ir vėliausio išradimo mokslo srityje. Ir tokiu būdu jie bus prirengti protingai dorai ir sąžiningai pildyti savo gyvenimo priedermes ar tai pirklyboje, ar tai pramonėje, ar tai kokioje profesijoje, ar tai draugijiniame piliečių gyvenime.

Po vadovyste autoritetinio Bažnyčios mokslo katalikai tėvai privalo duoti savo vaikams atsakantį mokslą, kuris nevien tiktai protą lavina, bet sykiu ir valią auklėja; kuris nevien tiktai išmokina žmogų protauti, mąstyti, bet sykiu duoda ir karakterį papuoštą viršprigimtais principais ir dora.

Mūsų naujose mokslo įstaigose, kaip ir kitose katalikų įstaigose, mūsų jaunikaičiai ir mergaitės bus mokami, kaip įsigyti tąją tikrą ir pastovų supratimą jųjų santykių su Viešpačiu Dievu, apie jųjų viršprigimtąjį paskyrimą ir apie augščiausį žemiškojo gyvenimo tikslą.

Ten besimokydami, jie gaus gerą supratimą apie žmogaus sielos prigimtį bei josios ypatybes, apie vertę tikro ir doro karakteriaus apie doro gyvenimo užmokesti bei apverktinas blogo gyvenimo pasekmes, apie priedermę visuotinos labdarybės, apie šventumą, svarbumą bei prakilnumą įstatymų autoriteto. Toksai mokslas nevien pakels jų pačių moralį stovį bet daug prisidės ir prie abelno žmonijos patobulinimo.

Tolesniai-gi suprasdami tą, kad mūsų žemiško gyvenimo tikslas yra tai pažinti Dievą, Jį mylėti ir Jam tarnauti, mes jokiu būdu negalime pasitenkinti tokiu mokslu, kuris leidžia kudikiui „mokinties geografijos arba žemės aprašymo, bet ne apie Dievą, Kuris tą žemę sutvėrė; Botanikos arba gėlių aprašymo; bet ne apie Dievą, Kuris tąsias gėles taip gražiai ir puikiai parėdė; fiziologijos arba žmogaus sudėjimo, bet ne apie Dievą, Kuris tą žmogų sutvėrė, astronomijos arba žvaigždžių aprašymo, bet ne apie Dievą, Kuris toms žvaigždėms parodo kelią; istori-

jos bet nė vieno žodžio apie Dievo Apveizą žmonių gyvenimo surėdyme; civilių bei pasaulinių teisių, bet nė žodžio apie Dievo Isakymus".

Žodžiu, mes katalikai esame priešingi tokiam mokslui, ką bereikalingai siaurina svarbiausį dalyką mokslo srityje ir ką pavojingai kliudo jaunajai kartai tapti Dievą-žinančiais, Dievą-mylinčiais ir Dievui-tarnaujančiais vyrais ir moterims.

Ir todel, mes nusistatome atskirti mūsų mokslo systemą. Taigi matote, kad katalikiškos mokyklos nėra pasekmėmis siauro protavimo, neigi jos yra steigiamos iš priežasties kokios nebūt religiškos pakraipos. Josios nėra pagaliaus Bažnyčios įrankiais kariauti prie tautą.

Sis pasiaiškinimas bei pateisinimas mūsų mokyklų systemos yra dabar skelbiamas todel, kad aiškiaus priparodyti katalikų priedermę duoti savo vaikams krikščioniską mokslą ir paraginti visus prie taip svarbaus tikslo Neapmokamos Katalikiškos Augštesnės mokyklos yra būtinai reikalingos, kad mes galėtumem duoti atsakantį išauklėjimą ir priežiūrą mūsų jaunikaičiams ir mergaitėms svarbiausiame jųjų gyvenimo tarpe — jaunystėje.

Brooklyno vyskupijoje yra apie 68,000 katalikų jaunikaičių ir mergaičių, kurie privalėtų lankyti augštesnę katalikiška mokyklą, bet iš to skaitliaus vos tiktai apie 5,000 gauna tą progą.

Taigi, kad padarius augštesnį mokslą visiems prieinamą, mes dabar rengiamės pastatyti neapmokamas katalikiškas augštesnes mokyklas, kaip vaikams, taip ir mergaitėms. Tikimės, kad šiandien paskelbto vajaus pasekmės duos mums progos surinkti reikalingą sumą pinigų, kad būtų galima tuojaus pastatyti tris naujus trobesius įvairiose miesto dalyse.

Pasekmingas įvykdymas šioje taip augšto ir švento tikslo, dabar yra pavedamas mūsų gerbiamiems kunigams bei jųjų duosniems ir pasišventusiems parapijiečiams. Turiu vilties ir melsiuosi, kad Viešpats Dievas palaimintų mūsų pastangas ir kad padarytų dabartinę ir būsimą žmonių kartą dorais katalikais ir gerais piliečiais.

Jusų Kristuje, Thomas E. Malloy—
Brooklyno Vyskupas.

VIRS 1000 ŽMONIU PRIGERE. Santiago, Cili, lapkr. 11 d. Smarkus žemės drebėjimas sukrėtė visą Cili provinciją, iš ko kilo potviniai ir prigirdė virš tūkstančo žmonių.

—o—

WIRTH'O MINISTERIJA ŽLUGO. Berlynas, lapkr. 14 d. Kanclerio Wirtho kabinetas šiąnakt rezignavo, susivienijusiems socijalistams nubalsavus nedalyvauti Koalicijos ministerijoj, kuri įsileidžia ir Vokietijos Žmonių Partijos narius.

—o—

JUGOSLAVAI GINKLIUOJASI. Berlynas, lapkr. 10 d. Jugoslavai skubiai ginkluojasi akiveizdoje gręsiančio pavojaus Balkanuose ir ant Adriatiko. Kabinetas, anot informacijų iš Belgrado, gavęs nuo karaliaus sutikimą, pareikalavimui paskirti 800.000.000 dinarų armijai ir laivynui.

—o—

150 ANGLIAKASIU ŽUVO Pereitą mėnesį Suv. Valstijose, anot raporto iš Washingtono, lapkričio 9 d.

—o—

VEL NELAIME SU GATVEKARAIS. Philadephijoj prie 55-ts ir Haverford gatvių, susidūrė du gatvekaru, sužeidžiant 20 žmonių, kuriu 2 mirtinai. Vienas gatvekaris apvirtęs ant šono susikūlė.

—o—

Shanghai, lapkr. 10 d. 200 kiniečių žuvę laivo ugnyje ūpės Yangtse įtakoje.

ŽVAIGŽDĖ MĖNESINIS ŽURNALAS.

Gerbiamiems „Zvaigždės" skaitytojams šiuomi pranešame, juog nuo Gruodžio mėnesio „Zvaigždė" išeis formoje knygos kas mėnuo. Pirmas numeris „Zvaigždės" kaipo mėnesinio žurnalo išeis apie Gruodžio vidurį, nes pakeitimas savaitinio laikraščio į mėnesinį žurnalą reikalauja daug techniškų atmainų. Naujoje savo formoje, „Zvaigždė" mėgis užinteresuoti Amerikos ir Lietuvos apšviestą jaunuomenę. Bus ji mokslo ir literatūros žurnalas. Laikas nuo laiko patalpis ir anglų kalboje straipsnių, kad patraukus prie susidomėjimo lietuvių kultura labai suamerikonėjusią Amerikos lietuvių jaunuomenę. Daugel Lietuvos Universiteto studentų jau pasižadėjo bendradarbiauti „Zvaigždėje". Jei pasiseks ir Amerikos augštųjų mokyklų mokinius patraukti tai vieni ir kiti galės su abipuse nauda per „Zvaigždės" žurnalą sueiti į pažintį ir vieni kitiems padėti.

Pavienės „Zvaigždės" Zurnalo knygos kaina bus 25 centai, vieniems metams, prenumerata 2 doleriai — Lietuvoje 20 litų.

Adresas rankraščiams ir pinigams už prenumeratą.

ZVAIGZDE
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Garbingas Liet. Šaulių Darbas.

Zydams siurbėliams ir kitiems Lietuvos respublikos priešams pasiryžus numušti lito kursą, šaulių oganizacija per savo organą atisiliepia į savo narius, ragindama apginti tėvynės ir piliečių turtą. Stai tas atsiliepimas.

„DRAUGAI SAULIAI.

Atėjo laikas, kad galime nusikratyti nusmukusių vokiečių markių. Daug nuostolių, daug vargo visai Lietuvai ir kiekvienam piliečiui jos yra padariusios. Bet jau turime savuosius litus. Kaip žinote, draugai, litai paremti doleriais ir auksu, todel jie yra pastovūs pinigai. Vienas litas yra lygus dešimtajai dolerio daliai. Dar visai trumpas litų amžiaus jau įrodė jų vertę. Markei smumnkant, litas neatsilieka nuo dolerio, jis kyla kartu su juom. Kaune už litus dažnai dagi daugiau moka, kaip už dolerius; tai yra dolerį galima pirkti mažiau kaip už 10 litų. O markės kristi nenustoja. Jos gali dar kurį laiką svyruoti, bet nėra jokios vilties, kad jos kiek pakiltų. Vokietijai susidariusios aplinkybės lemia ir tolesnį jos pinigų markių vertės nykimą. Ir tie piliečiai, kurie pirmomis spalių mėn. dienomis galėjo iškeisti markes į litus, mokėdami 150 — 170 auksinų už litą, vėliau turėjo mokėti iki 350 auksinų už litą. Taigi tie, kurie dar neiškeitė markių į litus ir toliau neša didelius nuostolius, o kartu su tuo, laikydami pas save krintančius pinigus, atneša begalinę žalą ir visam kraštai. Laikantieji markes — auksinus nuolat lenda į ubagystę. O juk ubagu esant ir gyventi sunku ir gintis nėra galimybės.

Bet visa tai žino ir supranta miestelėnai ir tik labiau susipratę kaimiečiai, būtent tie, kurie laikraščius skaito. O juk mūsų šiaudinių pastogių gyventojų dauguma kaimuose mažiausio supratimo apie tai neturi. Ir jau turime tikrų žinių, kad tai vienur tai kitur mūsų kaimo tamsus žmones leidžia save apgauti įvairiems spekuliantams ir praeiviams. (Zydams ir vokiečiams Zv. Red.)

Apgaudinėja pačiais biauriausiais būdais. Atkalbinėja nuo markų mainymo, perka ūkio produktus už bevertes markes; netikrą kursą nurodo. Išnaudoja net tai, kad žmonės naujųjų pinigų nėra matę ir jų nepažįsta. Yra atsitikimų, kad vietoj litų turgui ir kaimuose mokėdavo rusų kerenkomis ar vietoj litų įduodavo centus!..

Draugai skyrių vadai, instruktoriai ir Jūs eiliniai šauliai! Jūs skaitomi labiau susipratusiais ir organizuotais piliečiais. Jūsų pareiga išaiškinti šiuos klausimus savo broliams sermėgiams ir apsaugoti juos nuo baisių skriaudų.

Visur kur tik yra proga: kelionėj, susirinkime, turguj, arba šiaip susitikus su kaimiečiu, paaiškinkit jam apie litus, jų kursą.

Vaikščiokit su „Trimitu" ir kitais laikraščiais po kaimus, viensėdžius; lankykite laikraščių neskaitančius ir jiems patys skaitykit ir aiškinkit. Reikia išaiškinti nesuprantantiems ir paraginti juos, kad jie neatidėliodami iškeistų ostus ir markes-auksinus į litus, kad jie nieko neparduotų už markes. Ukio produktai, žemės vaisiai, tai auksas, mūsų krašto turtas. Už litus ir tik už litus galima parduoti savo ūkio gaminius. O kad nesuklyst su kainom neužmirškite, kad litas, tai penkta aukso rublio dalis, tai yra 20 kapeikų prieškarinės vertės. Apie asmenis, kurie kalba prieš litus ar siūlo girdami markes, reikia pranešti milicijai. Aišku, kad jie yra šiokie ar tokie mūsų žmonių ir mūsų valstybės priešai ar išnaudotojai. Rodykite litus ir centus jų nemačiusiems, kad žmonės aiškiai galėtų atskirti litą ir centą nuo kitų pinigų.

Draugai! Neduokim mūsų krašto turtų išvežti užsienin už niekam nevertus vokiečių popierėlius, kurių kasdien milijardai Vokietijoj spausdinama. Nedarykime sau ir Lietuvos valstybei nuostolių laikydami pas save markes. Saugokimės patys ir saugokime mažiau suprantančius savo brolius nuo gobšių šmugelninkų ir grynų apgavikų išnaudojimo!"

LIET. RESPUBL. ATSTOVYBES PRANESIMAS.

I.	Vilniaus atvadavimui	$26.12
II.	Lietuvos Raudonajam Kryžiui	64.70
III.	Našlaičių Prieglaudoms	54.00
	Bendrai	$414 82

AUKOS KUPONAIS.

Našlaičių prieglaudoms, L. L. P. B. kuponas	$5.00
Profesiniai Mokytojų Sąjungai, L. L. P. B. kuponas	2.50
Valstybės reikalams, L. L. P. B. kuponas	2.50
Bendrai	$10.00.

LITAI VALIOJE.

Prieš atsirasiant litams, kaikurie pirkliai, ypač žydai, manė, kad litai bus menkos vertės. Uztat jie brangiai apkainavo litais prekes, kad, girdi, nupuolus litams, jie neprakištų. Ir Kaune ir miesteliuose stovi žmonių eilės prie iždinių ir bankų, norėdami kuo greičiausiai nusikratyt baigiančių nustot savo vertės markių. Kas dar drįstų litus niekint ar tyčia, dirbtinai kelti prekių kainas, reikia juos persekiot. Kaune jau apie 30 krautuvių uždaryta dėl dirbtinio kainų kėlimo.

Musų finansinė ir ekonominė padėtis.

1. PASIKALBEJIMAS SU MISIJOS BANKO DIREKTORIU PROF. JURGUCIU.

— Tamsta klausi kaip toli pažengė Emisijos Bankos organizacija, — maloniai atsiliepė į mano paklausimą naujas Direktorius naujo Emisijos Banko kun. prof. Jurgutis.

— Pradžia žinoma buvo sunki. Darbavomės dienomis ir naktimis p. Finansų Ministerio kambaryje. Dabar jau esame sutraukę 50 tarnautojų, darbas eina sparčiai ir nuo 1 gruodžio visos įždinės virs Lietuvos Banko skyriais, kur bus atliekama visas banko operacijas. Tikimės, kad su puse tarnautojų kiek buvo įždinėse, atliksime du kart daugiaus darbo, mažiau bus biurokratiškų formalumų, žmonėms bus lengviau prieiti ir atlikti visokius mokesčių reikalus.

— Ar tiesa, kad yra pakviestas anglas, finansinių reikalų specialistas, Bankui tvarkyti pagalbon?

— Tamsta kalbi apie Džemsą Avisoną. Jį kvietė ne Emisijos Bankas, bet Finansų ir Prekybos ministerija. Lietuvos Emisijos Bankas tikisi apseit savo pajėgomis, kurių pasirodo užtenka, kaip savais kapitalais jis tapo sukurtas. Dabar visi tarnautojai yra lietuviai išskyrus 2—3 mašinistes bei skaitliuotojas kitatautes. Galima sakyti lietuviai vieni patys išpirko visas Emisijos Banko akcijas. Viena „Ukinikų Sąjunga" yra užsisakius 30.000 akcijų. Užsieny kas kart daugiaus domės sukelia Lietuvos Bankas, ypač Vokietijoje. Neseniai Prancūzai pareiškė noro įsigyti mūsų Banko akcijų už 2 mil. fr. Labai daug gauname pareiškimų iš Amerikos nuo mūsų tautiečių, norinčių įsigyti Lietuvos Banko akcijų. Siaip jau dolerių, aukso rublių ir svetimos brangios valiutos kasdien suplaukia Bankan daugybė.

Siandien ant greitųjų peržvelgęs kasos įplaukas patėmijau čia pat kasoje 15.000 dolerių. Neseniai vienas žydas tūkstantį auksinių rublių išmainė į litus, kitas mūsų tautietis atnešė 200 auksinių dolerių, o šiaip auksą ir sidabrą seikėjamą kojinėmis nuolat neša valstiečiai į Emisijos Banką ir maino į litus. Reikia tiesiog stebėtis kiek pas mūsų žmones esama dolerių, aukso ir abelnai pinigu.

— Kiek gi dabar moka už auksą, sidabrą?

— Už sidabrinį rublį d u l i t u už 10 auksinių rublių, — 50 l i t ų.

— Ar galima žinoti, kiek dabar Emisijos Bankan yra suplaukę dolerių, aukso, auksinės valiutos?

Lietuvos Banko kasoje yra daugiaus padengimo negu reikia (aukso, dolerių, sterlin. — 9.895. 24, 39, banknotų litų apyvartoje 8.249 979). Zinoma valiutos tvirtumas priguli ir nuo šalies turtingumo, kurį ji parodo savo pirkliško balanso aktivumu (daugiau gabendama užsienin, negu iš ten persigabendama). Tiesa, pirmame pusmety mūsų balansas rodo pasivumą, iš užsienių ypatingai iš Vokietijos buvo daug daugiau ingabenta Lietuvon, negu išgabenta. Bet tai lengvai išaiškinama tuomi, kad krintant vokiečių markei visi pirkliai ir šiaip jau žmonės skubinosi ją iškišti Vokietijon, mainydami į prekes, kurių prisipirko įvairių mašinų, prisistatė malūnų, lentpjūvių, dirbtuvių — dirbtuvėlių. Pertai žinoma kraštas praturtėjo ir įgavo daugiau gaminamosios jėgos. Dabar gi prasidėjus rudens sezonui eksperotas mūsų žymiai didėja, ir reikia laukti mūsų eksportas žymiai perviršys importą.

Ypatingai didėja eksportas Anglijon, kas mums yra labai pageidaujama, nes šalyse su aukšta valiuta mūsų prekės geriau apsimoka ir mes daugiau tosios valiutos įgyjame, kas mūsų bankui itin pageidaujama. Duokim Anglijon vienų kiaušinių buvo išgabenta už 176 milijonų auks. Tai kad mūsų šeimininkės pasistengtų daugiau vištelių įsigamint, mes savo valiutą beveik vienais kiaušiniais galėtumėm paremt, — pridurė šipsodamas p. Direktorius.

— Prie mūsų eksporto padidėjimo prisidedo šmugelio sumažėjimas, pakilus mūsų valiutai. Dabar užsienin beveik viskas eina per muitines, tuotarpu pareina žinių, kad šmugelis pradeda eit atgal iš Vokietijos, Latvijos ir net Lenkijos (Vilniujos).

— Kažin gi kaip atsilieps Lietuvos valiutos pakilimas į mūsų ūkę, pramonę, prekybą ypatingai su menkesnios valiutos šalimis?

— Zinoma sunkiausiai bus kol įsgaminsim naujos valiutos. Dabar mokant už viską litais, gaunant gi markėmis pasidaro didelis skirtumas, kurį labiausiai atjaučia ūkininkai, darbo žmonės, kurie už turimas markes vargiai tegali duonos nusipirkt. Bet tas krizis ilgai netrukus išnyks. Ypatingai prasidėjus savivaldybėms bei koperatyvam prie maisto produktų užpirkimo. Jau Lietuvos Bankas turi daugybę paskolų pareikalavimų iš pusės pirklių, savavaldybių, koperatyvų. Kiek galėdamas Bankas rems mūsų ūkį, prekybą ir pramonę.

Mūsų pramonei lito aukštumas nepakenks, nes mūsų fabrikai tuotarpu dirba vidaus rinkai, prekyba su Vokietija irgi ne ką daug teatsimainys, nes Vokietija vis tiek medegą ir maistą pirkdavos iš kitų kraštų vien aukso valiuta, tik išimtinai Lietuva buvo jai lig šiol melžiamoji karvė.

— Ar nepritruks mums apyvartai savų litų. Juk jų ne kažin kiek tegalėsime padengti, gi nuolat spaudinant jų kaina nusmuks.

— Tiek kiek dabar spauzdinama Cechijoje užteks kokiai 20 metų. Žinoma, Bankas niekuomet neleis visų litų užsyk apyvarton, tik tiek kiek bus padengta. Bankas gali leisti pastovią valiutą padengdamas vienu trečdaliu, du trečdaliu vekseliais, bet Lietuvos Bankas savo paskutiniam posėdy 17 sp. nutarė leisti apyvarton, t i k t a i p i l n a i p a d e n g t u s litus, ką mes turėdami aktyvų prekybinį balansą ir šalies pasitikėjimą, kurs kaip sakiau reiškias svetios valiutos mainymu ir pirkimu mūsų litų, pilnai galime pajėgti. Manoma praplatinti kuodaugiausiai operacijas čekais, kaip tai daroma Anglijoje, kur net restorane bei viešbuty mokama tankiai ne pinigai sbet čekais. Pinigai pasilieka bankose, gi savitarpiniai mokesniai atliekami čekais, t. y. perrašinėjimais vieno konto į kitą.

— Kuomet gi sulauksim tikrų pinigų ir kaip reikės laikinuosius litus išmainyt į tikruosius?

— Iš Prahos laukiama šiomis dienomis tikrųjų litų, kurie galės pasirodyt apyvartoje nuo 27 spalio. Dabartiniuosius litelius mainyt nereikės, jie savaimi pranyks: kaip tik paklius į valdiškas įstaigas, iždines, iš ten jų daugiaus nebeišleis ir taip jie bus pakeisti nuolatiniais. Tuotarpu abeji turės lygias teises.

— Dabar dar vienas klausimėlis, p-ne Direktoriau. Kaip būtų, jeigu vokiečiai imtų tyčiom savo markes siųsti Lietuvon ir mainyt į litus, paskui gi staiga juos mestų rinkon, kaip tai, duokim, buvo daroma su lenkų markėmis.

— Tai mums visai nepavojinga. Už įplaukusias mūsų kason markes mes tą pačią dieną telegrafų užperkam dolerių ar kitą aukso valiutą. Iš visų iždinių kasdien telegrafu mums praneša kiek ten pirkta markių, kiek svetimos valiutos. Taigi juo daugiaus markių mums siunčiama, tuo daugiaus mes perkame už jas dolerių mūsų litams užstatui. Gi supirktųjų litų metams tarptautinėj rinkoje mums irgi nėra baisus, nes mes kaip sakiau, litų neišleidžiam nepadengtų, todel galime juos visuomet išpirkti nominale kaina. Jeigu litų parodytų apyvartoje daugiau kai reikia ir jis imtų kristi, bankas juos supirkinės atgal, leis apyvarton auksą bei mainys į kitų šalių auksinę valiutą. Turiu dar Tamstai pabrėžti, kad Bankas už svetimą auksinę valiutą yra pasiryžęs pirkti a u k s ą ir jį laikys užsieny atsargioje vietoje.

— Tai, vadinas, labai gerai girdėti su mūsų pinigais, paklausiau aš nenorėdamas pats tikėti savo ausim.

— Negi kitaip gali būti, sušuko užsidegęs p. Direktorius. Lietuva tiek parodė ekonominio patvarumo, kad stačiai nustebino pasaulį. Ir visos tos savos valiutos įvedimo operacijos pasirodė taip paprastos, kad reikia tik stebėtis delko mes to ankščiau nesam padarę. Dabargi milionai dolerių siunčiamų iš Amerikos pasiliko Vokietijoje, mums gi pateko vien jų erzacai — markės. Vienai tik Baltik States Bank sakės pustrečio miliono dolerų pravedęs Lietuvos. O kame kiti bankai?

— Jeigu gi taip lengva blogą valiutą pakeist gera, tas kodelgi to nepasirūpina kiti kraštai su nusmukusia valiuta padaryt?

— Mat, Tamstyte, pas mus esama mažo skirtumėlio: pirma negu pradėjus remti savo valiutą auksu ar doleriais — reikia j u o s t u r ė t i. Lietuvon, ačiu savo tautiečiam amerikiečiam, tiek suplaukė dolerių, kad jais mes pilnai galime savo valiutą paremti ir per tai įsigyjame finansinę neprigulmybę, kuri mums pilnai gali atstoti net visas „de jure", užbaigė savo pasikalbėjimą energingas p. Direktorius.

Apleisdamas jo darbo kabinetą, maniau sau: tai lietuvių bėgimas Amerikon buvo nelyginant kaip Juozapo pardavimas Egiptan. Kaip jis savo brolius išgelbėjo nuo bado ir pražūties, taip mūsų amerikiečiai broliai mus išgelbėjo nuo pražūties, padėjo įsikurt savo valstybę ir dabar jų dėka mes turime savo pastovią valiutą — geriausį užtikrinimą savo valstybės nepriklausomybės. Kuogi mes atsidėkuosim savo broliams Amerikiečiams. Žinoma ne kitkuo kaip tikt paruošiant Lietuvoje kitą Ameriką, kad čion gyvenimas būtų taip pat malonus ir tvarkingas kaip ir Amerikoje.

Turint panašių veikėjų kaip prof. Jurgutis galime tikėtis tosios Amerikos namie neto limoje ateity.

Klaustukas.
Kauno „Laisvė".

Redakcijos Atsakymai.

Gerb. Mariampolės Gimnazistams ir Liet. Universiteto Studentam. Sandarbininkavimo „Žvaigždėje" sanligų reikalais, meldžiame kreiptis į p. Juozą Miluką, Universiteto studentą Medicinos fakultete, Kaune. Jis teipgi yra įgaliotas priimti mėnesinės „Žvaigždės" prenumeratas.

Rudaminos Piliakalnis.

Kelionės inspudžių bruožai.

(Tąsa nuo 37 Nr.)

L i n k B e r l y n o. Artėjant link Berlyno sniego vis darėsi mažiau ir mažiau. Palikus gi Dancigo koridorį jo visai jau nebesimatė. Rodos lyg jam čia vietos nėra. Čia dar viešpatavo ruduo. Oras nesiskyrė nuo mūsų (Lietuvos) spalio vidurio. Tą dieną lyg ant patyčių saulutė gerai šildė. Taip ir masino iš vagono pasivaikščioti po žaliuojančius žiemkenčius — rugius.

Laukai apie Berlyną smeliuoti — lygus. Darbšti vokiečio ranka pavertė juos derlinga našia dirva. Juose matėsi išmėtytos vokiečių puikios sodybos. Triobos gana iškiliai stovi. Kiek tik akis gali užmatyti pro bėgančio traukinio langus, visur tik raudonuoja jų stogai. Niekur neteko matyti šiaudiniais stogais triobų. Ak, kad taip Lietuvoj būtų! — pamaniau — sau. Būtų tikra rojaus šalis. Bet daug laiko turės prabėgti iki mūsų ūkininkas davys vokietį. Gražaus laiko reikia. Jo sūnūs to sulauks. Jis gi dar skurs, kaip skurdo jo tėvai ir seneliai.

Bėgantieji prieš akis vaizdai Vokietijos puikiųjų ūkių daug davė progos giliai susimąstyti. Čia pamatai gražųjį miestelį, ten vėl kaimą, kuris mažai kuo skiriasi nuo miestelių. Paregėjęs nuostabesnių raginių klausdavausi gerb. J. Gabrio, kad paaiškintų. Jis labai mieliai aiškindavo: Jam ne pirmiena jie. Jau ne vieną sykį jo akys tai regėjo.

Juo arčiau Berlyno, juo didesnių miestų esama. Pats didžiausias bus rodos Schneidemuhlen (Piaunamieji Malūnai). Cion sustojo Schnellzug'as (greitasis traukinys) porai minučių atsikvėpti. Tad galėjau geriau prisižiūrėti. Kiek tik akis užmato, visur riogso aukštieji fabrikų kaminai. Tuose fabrikuose apdirbama medžiai. Daug čia ateina ir Lietuvos miško. Taip man aiškino ger. J. G. Ir kaip patvirtinimui pamačiau Lietuvos gelžinkelių vagonus kaupinus didžiausių ąžuolinių rąstų su užrašais: „Kazlų-Rūda-Schneidemuhlen". Tai mat kur jie rado savo mirtį. Be jųjų čia atranda ir lieknos pušys ir eglės.

Pasilsėjęs traukinys nūn jau bėgo kaip pašėlęs. Stotyse nei nestodavo toliau, arba testodavo vienai minutei. In mūsų kupę įėjo pora jaunavedžių. Su jais mes veikiai susipažinome. P. J. G-ys gi populerizuodamas Lietuvą jiems padovanojo Lietuvos pirmųjų paštaženklių. Beto jie dar apsikeitė antrašais. „Taip visados aš darau, kada noriu ką sudominti Lietuva," pasakė man p. J. G.

Matyti jo praktiko esama!

B e r l y n a s. Vakarop pasiekėme Berlyną, Vokietijos sostinę. Berlynas stovi ant upės Spree, kuri jį dalina į dvi puses. Gyventojų priskaito 2,500,000 žmonių. 1910 m. buvo tik 2,070 695 žmonių. Kiti tvirtina, kad jis jau turįs, net į tris milionus.(?) Jis pasižymi savo gražiais istoriniais rūmais ir eilia stovylų, kurių pridygo po 1871 metų pergalei, kaip grybų po lietaus. Gražiausia iš jo gatvių yra Unter den Linden. Čia puikiausi namai — rūmai. Čia didžiausis judėjimas.

Pirmu syk pakliuvus į didžiulį Europos miestą — sostinę, darė į mane nejaukų įspūdį. Rodėsi, kad aš jojo kažin už ką neapkenčiu? Gal tai įtekmė gamtos? Matyti, mano sielai nepatinka, kad žmonės susikimšę gyvena. Man trošku buvo. Baudžiausi laisvėn. Tąją laisvę gi duoda: gimtinės laukai, pievos, miškai ir etc.

Rytojaus dieną su p. J. G. persiskyrėme. Jis nuėjo savais keliais, o aš vėl savais. Nuėjau ieškoti garsiosios visame pasauly vokiečių Technischenhohschule's, kame mokosi viso pasaulio tautų gabiausi sūnūs. Tąją garbę turi ir Lietuvos tauta. Jos irgi mokosi rodos apie 3-5 sūnūs. Tarpe jųjų esama ir mano draugo, buvusio Genaralinio Stabo, leitenanto A. Z. Jis būdamas nepaprastų gabumų vyras, vos—ne—vos įsibaudė, kad paleistų jį mūsų „dėdės" mokytis. Mat jis pirmų pirmutinis stojo ginti savo krūtine Lietuvos nuo Azijos „gunų". Yra dalyvavęs kovose po Alytumi ir etc. Paskui įstojo į Karo Mokyklą, kurią baigė pirmuoju mokiniu ir tapo paliktas prie tos pat mokyklos, o paskui perkeltas į Generał. Stabą.

Sako, kad tai yra viena iš geriausių visame pasauly mokyklų. Didžiausi rūmai, kuriuose telpa mokykla, įtaisyti paskutiniais technikos rekalavimais. Juose sutelpa ne tik daugybė labatorijų, bet ir šiaip atskirų salių, kame profesoriai skaito lekcijas. Beto, atskirai prie mokyklos yra nuosavos dirbtuvės ir cheminės bei techninės laboratorijos. Jose be perstojo darbuojasi besimokinančioji jaunuomenė — studentai.

Mudu su draugu A. Z. mėginome visur ir viską apžiūrėti. Bet neaprėpėme. Kad viską pamačius ir patyrus reikia 3—4 metų. Bet ir tai vargu viską galėtai ištirti? Aukštoji Technikos mokykla duoda Vokietijai gabiausius inžinierius ir technikus. Svetimtaučių ji nenoriai įsileidžia. Iš svetimtaučių joj didžiausį nuošimtį sudaro bulgarai. Ir tai dėka to, kad buvo vokiečių sąjungininkai. Kitaip, tai ir jiems čia būtų sunkiai prieinama. Iš žydų mažai ką įsileidžią. Moterų esamą vos keliato. Norinčioji moteris pastoti į Aukštąją Technikos mokyklą turi išgauti Vokietijos Švietimo ministerio sutikimą. Ir tik sutikus švietimo ministeriui — priimama. Taip joms čia keliai uždaryta. Mat vokiečiai praktikos žmonės, tai jie joms (moterims) nurodo jųjų tikslą — sukurti šeimyninę laimę, o ne kištis į vyrų sritį. (?„Žv." R.) Anot jų, tegu kiekvienas dirba tai, kam jį gamta (Dievas) paskyrė. Kiekvienas turi žinoti savo vietą ir vertę. Tad ir nenuostabu, kad jų kultura buvo aukštinama virš visų tautų iki pasaulinis karas jai nesuteikė moralinio smūgio.

Kad nebūtų išnaudojami studentai, mokykloj esama studentų valgyklos. Čia studentai gauna pigiai, bet sočiai pavalgyti. Mano buvimu Berlyne, kada doleris šokinėjo 321—179 auks. studentas už 7 auks. gaudavęs gerus pietus (gepecką). Turtingesnieji gali mokėti ir daugiau. Bet užtai ir puikesnį valgį gauna.

Kad geriau pažinus studentų gyvenimą ašai visą gyvenimo laiką (100 dienų) eidavau su draugu A. Z. valgyti studentų valgykloj. Ir labai buvau tuomi patenkintas. Buvo sveika ne tik kišeniui, bet ir skilviui. Už tokius pietus, kokius mes valgėme, mieste imdavo 100 mk.; mes gi mokėdavome 20 markių. Kauno restauranai nuluptų nūn 1000 markių, bet ir tai pavaišintų kokiais dvokiančiais kopūstais ir „kvepiančia" mėsa. To užsieny nėra. Jei užmokėjai pinigą, tai žinai, kad neapgavo. Daiktas buva savo vertės. Ir virš kainos nenulups.

4. XII sulaukę sekmadienio mudu su dr-u A. Z. pasileidome lankyti Berlyno muzėjų ir jo garsenybių. Pirmiausia užsukome į „Kaiser'io Fridrik'o" muzėjų. Jame mačiau didžiųjų — genijų dailininkų (Rafaelo, Mikalo Andželo, Leonardo de Vinči ir etc. paveikslų. Mačiau ir Rafaelio Madoną. Sis paveikslas many padarė didžiausį įspūdį. Nuo Madonos gražaus, stebūklingai gražaus veido negalėjau atitraukti akių. Sužavėta siela tapo! Jame jis surinko kas tik motery yra gražiausia, prakilniausia ir švenčiausia. Savo Madona jis moterį iškėlė į nedasiekiamas aukštybes.

Be Madonos mačiau taipgi daugybes irgi nemažiau puikių paveikslų. Mačiau ir gana šlykščių.

Tame pat muzėjuj teko pamatyti ir Lietuvos valstybės pinigų iš Zigmo II-jo laikų. Juose Vytis atmuštas labai gražiai ir naturaliai. Kad ne sargas tai vargu būčiu ir suradęs. Jojo paklausęs, ar esama čia senoviškų Lietuvos pinigų, — jis atsakė teigiamai.

Išėjus iš muzėjaus mano dėmėsį pritraukė pulkai kanalo žuvedrų ir laukinių ančių, kurias vokiečiai šėrė duonos trupiniais. Žuvedros stverte stvėrė maistą iš rankų. Gražu buvo žiūrėti. Gailėjausi, kad neturįs kuomi ir ašai jųjų pavaišinti. Mat čia jie tyčia ateina, kad lesindami gautų jomis pasigrožėti.

Grįžome Liepų gatve. Teko būti ir prie Pergalės stovylos. Ji pastatyta atminčiai 1870—71 m. sutriuškinimo prancūzų galybės. (Ką gi dar jie pastatis?) Beto, gavę prancūzų miliardus „nutupdė balvonais" visą Tiergarten'a (žvėrių sodą.) Netoliese Pergalės stovylos dunkso kaizerio — rūmai, kuriuose įtaisyta muzėjus. Nuo rūmų nepertoliausia ir Reichstagas.

Namon sugrįžome vėlokai. Akyse vaidenosi dienos įspūdžiai. Sią dieną daug, daug dvasiniai pergyvenau. Visai kitokiu tapau. Tai padarė viens matytųjų muzėjuj paveikslų.

6. XII. Su p. J. G. užėjome į Sveicarų konsulatą. Dėka tautiečio p. J. G. gavau diplomatinę vizą. Iš konsulato išėjau geriausiame ūpe. Juk greitu laiku išvysiu gražuolę Sveicarų gamtą su jos įstabiais ežerais ir dangų remenčiais kalnais. Grįžtant iš konsulato užėjome į puikiausįji Berlyno restoraną, kuris randasi gatvėj Unter den Linden. Čia susirenka visi turtuoliai ir dipliomatai. Ir vos tik įžengėme, kaip mūsų tautietį p. J. G. pradėjo sveikinti iš visų pusių. Ir turėki tu man tiek pažįstamų! (Toliaus bus.)

Nuvyk skausmą šalin!
Raišas petys, meš-lungiškas traukymas muskulų, išnarytas sąnarys— visuomet yra draugais didelio Skausmo. Tačiau patrynus truputį
PAIN-EXPELLERIU
ant skaudamos vietos skausmas bus greitai pašalintas. Pain-Expelleris ir skausmas yra mirtini priešai. Nusipirkite jo bonką šiandien pas savo aptiekorių— kaina tik 35 ir 70c. Persitikrinkite, kad butų ant pakelio musų Inkaro vaisbaženklis. Neimkit pamėgzdžiojimų.
TRADE MARK
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

"111" Cigaretai

Jie yra GERI! 10¢
Pirk šiuos cigaretus ir sučėdyk pinigus.

Jis linksmas, nes turi
BAMBINO
Vaisbaženklis Reg. S. V. Pat. Biure
Kudikiai mėgsta jį!
Jie prašo daugiau!
Bambino yra geriausia gyduolė nuo užkietėjimo, diegimo ir kitų vidurių suirimų. Veikia greitai ir visiškai. Jis yra geriausias kudikių draugas.
35c. aptiekose arba už 40c. prisiunčiame tiesiai iš labaratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Sekančias knyga patariame skaityti visiems lietuviams katalikams:

Jos gaunama mųs redakcijoje.

Apeigos Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 138 pusl. 60

Antanukas. Apysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl. 15

Algimantas arba Lietuviai 13-ame šimtmetyje. Ištoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl. 2.50

Anima Vilis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl. 75

Bajoro Vuošvis. Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 15

Biurokratai. Apysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl. 25

Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa. 354 pusl. 1.00

Gyvačių Karalius. ir kitos apysakėlės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa,, 31 pusl. 10

Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranaičių Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai); 2.00
Audeklo apdarais 2.25
Skuros apdarais, paauksuotais kraštais 3.50

Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl 25

Išvakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl. 75

Išpažinties Istorija. Prancūziškai parašė kun. A. Guilloiss, vertė kun. A. M. Milukas. Antras leidimas Brooklyn, N. Y., 1916. 50

Kova ties Žalgiriais. Istoriška drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa, 31 pusl. 25

Kunigo giminė. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl. 20

Kaip Elziutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl. 20

Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl. 10

Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir Išlaikymą 5

Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės 5

Kan. Dr. M. Gustaitis 5

Laisvės Metu. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. Seimai, 1908 m. 187 pusl. 75

Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriškos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parenge ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa., 75

Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštininkai, žymiasni vyrai ir typai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas. 1.50

Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 262 pusl. 2.00

Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštais kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl. 50

Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl. 50

Mūsų Socijalistai. Apysaka iš paskiausių Lietuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl. 15

Melagių Dėdė. Vaizdelis iš Dzūkų gyvenimo. Parašė Ksaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl., 10

Mūsų Išganytojaus Jezaus Kristaus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslas, 75

Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl. 25

Ne Mieste Laimė. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl. 1.00

Našlaičiai. Likimas tulos šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl. 15

Pasikalbėjimas Giesmininko su Lietuva. Vyskupo A. Baranausko Eilės. Kaina .05

Pasakyk Matušei, Agnieška, Ant Garlaivio. Trįs Satrijos Raganos apysakėlės. 15

Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa.. 235 pusl. 1.00

Pakalbėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Žvaigždės" skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y. 10

Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai 3.50
Drūtais audeklo apdarais 4.00
Skūros apdarais 5.00
Skūros apdarais, paauksuotais kraštais 5.50

Siapus ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl. 60

Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstytas visas Katalikų Teologijos mokslas Shenandoah, Pa., 285 pusl. 1.00

Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlargas. Shenandoah, Pa., 72 pusl. 25

Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Žvaigždės" Spaustuvėje, Shenandoah, Pa. 1907 m. 60

Susiskaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 20

Socijalistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Ko nori? Parašė kun. A. Civinskas. Shenandoah, Pa., 124 pusl. 10

Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis velionies raštų (eilėmis ir proza) išleidimas. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl. 1.00

Trumpas Katekizmas 10

Vaičaičio Eilės. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 157 pusl. 75

Valdimierius. Gražiai apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl. 10

Užsirašykite „Žvaigžde" ir atnaujinkit „Zvaigždės" prenumeratą.

IŠ KELIONĖS
PO
EUROPĄ IR AZIJĄ

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rųšies veikalas,

parašyta „Zvaigždės" redaktorės J. Pranaičiutės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais). -:- -:- -:-

Indomųs toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europejiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų. -:- -:- -:- -:- -:- -:-

Bet indomiausiais beabejo yra aprašymai įspudžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus įdomųs aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose. -:-

Knygos kaina . . . . . 2 dol.
Audeklo apdarais 2.25
Skūros apdaruose su paauksuotais kraštais . 3.50

Galima gauti „Žv." Knygyne

Parsiduoda Maspeth'e, N. Y.

500 geriausių lotų, per 20 minučių kelio nuo New Yorko miesto, palei tris gatvekarių linijas praeinančias pro šali. 5c. nuvažiavimas; vandens nuovadai, šaligatviai, gagazas, vanduo, mokyklos ir bažnyčios. Ant syk moket 20 nuoš., likusią sumą lengvoms išmokestimis. Gera spekuliacija ar nuolatinis namas.

Trace, 6 Remsen Place, Maspeth, N. Y.
arba
Chamberlain, 14 Grand Street,
Maspeth, N. Y.

Bell Phone Oregon 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas
Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
„ 2 „ 4 P. M.
„ 7 „ 8 P. M.
Nedėliomis „ 10 „ 8 P. M.

„ŽVAIGZDES" PAVIENIUS NUMERIUS PHILADELPHIJOJ

galima gaut „Zvaigždės" spaustuvėje ir pas Antaną Kryžanauską. Salmon & Venango Sts.

Prisiuskit Prenumertą už „Zvaigždė".

Telphonas Bell: Kensington 2651 W
Dr. F. Trygar
Gydytojas Akušeras ir Chirurgas
3119 Richmond Str., Phila., Pa.
Valandos: nuo 8 iki 10 išryto, nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 9 vakare, nedėldieniais nuo 11 iki 2 ir nuo 6 iki 9.

DIDELĖS DOVANOS.

TEMYKIT GERAI:

Kurie prisiųs prenumeratą vieniems metams už „Zvaigždę" $2.00, tiems duosime knygų už $1.00; kas prisiųs prenumeratą dviems metams $4.00, tie gaus dovanų už $2.00 knygų iš „Zvaigždės" spaustuvės.

Lai nei vienas lietuvis nebūna be „Zvaigždės". „Zvaigždė" visuomet drąsiai skelbia teisybę, nepaisant ar tas kam patinka ar ne. „Zvaigždėje" nerasite tuščių plepalų (apie neva kokių ten „didvyrių—veikėjų", „didžius nuopelnus", užtat joje rasit daug akyvų, naudingų skaitymų: straipsnių, žinių ir t.t. iš savo tėvynės ir iš viso pasaulio. Pasiskubinkit prisiųst prenumeratą, ir atsilyginti užvilktą skolą už „Zvaigždę".

"111"
Cigaretai

10¢
Jie yra GERI!

ATNAUJINKIT „ZVAIGZDES" PRENUMERATA.

UZSIRASYKIT „ZVAIGZDE" SAU IR SAVO GIMINEM LIETUVOJE. „ZVAIGZDE" į Lietuvą kainuoja tiek pat kaip ir Amerikoje — tik $2.00.

"ZVAIGŽD
SPAUSTUVE
ATLIEKA VISUS DRUKORIS
DARBUS GERAI, PIGIAI IR G
DRUKUOJA:
KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITU
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.
KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD
★ ★ ★ ★
Kreipkis ant adreso:
3654 Richmond St
Philadelphia, Pa

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maloni kombinacija. Tos nešvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyks pleiskonos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit *Ruffles*.

Kaina 65 centai aptiekose arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš labaratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.